

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОСОБЛИВОСТЕЙ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ГАЛУЗІ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

к.е.н. Крайнік Олена ¹, к.п.н. Сергієнко Тетяна ²

Запорізька державна інженерна академія

Україна, Запоріжжя

¹elenakrainik2@gmail.com, ²Sergienko7921@gmail.com

Розглянуто теоретичні аспекти міжнародного співробітництва у галузі освіти в Україні. Вивчено особливості міжнародного співробітництва у світі. Досліджено міжнародні проекти і програми, за допомогою яких вирішуються проблеми світового освітнього простору. Проаналізовано способи організації інноваційного міжнародного співробітництва у світі та в Україні.

Ключеві слова: освіта, співпраця, суспільство, співдружність, міжнародні діяльність.

Реалії сьогодення свідчать, що на сучасному етапі розвитку та глобальних змін в умовах інформаційної економіки відбувається інтенсивний розвиток і використання інформаційно - комунікаційних технологій у всіх сферах суспільства, що потребує міжнародної співпраці, участі у програмах та проектах розвитку освіти сьогодення. Через міжнародну науково-освітню співпрацю, на принципах розуміння та довіри відбувається формування демократичного суспільства, що є важливим кроком до європейської та світової інтеграції України.

Аналіз останніх досліджень свідчить, що в Україні є необхідні передумови для формування міжнародної співпраці як у сфері інноваційної діяльності та розвитку ринкових відносин так і в науково-освітній галузі. Досліджують дану проблематику в Україні такі видатні вчені, як: В. Андрущенко, В. Бакіров, І. Вакарчук, М. Згуровський, О. Іванов, В. Кремень, Д. Табачник, В.Воронкова та ін. На їх думку сучасне українське суспільство потребує формування пріоритетних напрямків інноваційного міжнародного співробітництва для забезпечення розвитку як української науки так і виробництва загалом [2., с.122].

Важливою складовою міжнародної співпраці в сфері вищої освіти є залучення на навчання іноземних громадян. Реалії сьогодення свідчать, що потік академічних обмінів у напрямку зі сходу на захід є значно інтенсивнішим, ніж у зворотному напрямку. Як зазначає, Т.Антонюк, «зберігаються загальні обставини та чинники, які сьогодні обмежують чи навіть гальмують нашу співпрацю з зарубіжними університетами». По-перше, це загальна ситуація в Україні та складна політична ситуація. По-друге, розвиток академічних обмінів з центральноєвропейськими університетами стримує рівень володіння іноземними мовами як українських студентів так і викладачів. По-третє, з часу отримання незалежності Україна розпочала реформування своєї системи освіти і цей процес ще не завершено [1., с.152].

Що до вирішення проблем світового освітнього простору, то він забезпечується за допомогою великих міжнародних проектів і програм, таких як:

Еразмус, метою якого є забезпечення мобільності студентів країн Європейської Співдружності, у межах програми 10% студентів мають можливість пройти навчання у ВНЗ іншої європейської країни; Лінгва, програма підвищення ефективності вивчення іноземних мов, починається з початкових класів; ЕСПІТ – програма, яка об'єднує зусилля європейських університетів, НДІ, комп'ютерних фірм для створення нових інформаційних технологій; Іріс – система проектів, спрямованих на розширення професійної освіти жінок; АПОЛЛО, яка організовує навчання у ВНЗ європейського зразка; DAAD – стипендіальні програми Німецької служби академічних обмінів, які спрямовані на підтримку міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти та на реалізацію програм обміну в обох напрямках, тобто підтримка перебувань з метою навчання та проведення досліджень німців за кордоном та іноземців у Німеччині; AIESEC – програми Міжнародної асоціації студентів та молодих спеціалістів, які працюють у сфері економіки, управління та інформаційних технологій, програми зарубіжних стажувань, котрі дозволяють оволодіти практичними знаннями в даних галузях. AIESEC займається проведенням конференцій, семінарів з молоддю у різних країнах; IREX «Акт на підтримку свободи!» (програма Ради міжнародних досліджень та обмінів, надає можливість студентам першого, другого, третього курсів ВНЗ з п'ятирічним терміном професійної підготовки навчатись протягом одного року в університетах чи двох-трьохрічних коледжах США, де вони студіюють такі навчальні курси як бізнес, економіка, журналістика, дисципліни інформаційно комп'ютерного спрямування, право, міжнародні відносини, сільське господарство, соціологія, політологія), міжнародні неурядові програми «Дружба без кордонів», СЕЗАМ тощо [4., с. 34].

Таким чином, у сучасних умовах найбільш оптимальним способом організації інноваційного міжнародного співробітництва є прискорення впровадження інновацій та сучасних інформаційно-комунікативних технологій у світі та в Україні, що потребує об'єднання в єдину систему не тільки навчальних закладів, а й професорсько-викладацького складу для здійснення спільної освітньої діяльності [6., с.123]. Основними принципами такої освіти є: по-перше, використання в освітній програмі актуальної інформації для вирішення навчальних завдань. По-друге, організація самостійної пізнавальної, дослідницької та проєктивної діяльності студентів [5., с.122]. По-третє, процес навчання повинен бути безперервним і включати навчання в професійному середовищі, з використанням засобів професійної діяльності. Студенти повинні взаємодіяти з професійним співтовариством, спостерігати за вирішенням проблем професіоналами. По-четверте, надання студентам широких можливостей для вивчення освітніх програм, індивідуалізація навчання [3].

ДЖЕРЕЛА

1. Антонюк Т. Міжнародне співробітництво та інтеграція у галузі освіти як важливий фактор конкурентоспроможності української освітньої системи//Наукові записки. Серія «Історичні науки». – 2013. – №. 21. -С. 149-155.

2. Воронкова В.Г. Романенко Т. П., Андриякайтене, Регина. Концепція розвитку проектно- орієнтованого бізнесу в умовах цифрової трансформації до smart-суспільства/ В. Г. Воронкова, Т. П. Романенко, Андриякайте Регина // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії, 2016.- № 67. - С.122-134.

3. Днепровская Н.В., Янковская Е.А., Шевцова И.В. Понятийные основы концепции smart-образования. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///C:/Users/pc/Downloads/65-126-1-SM.pdf.

4. Інтеграція вищої школи України до європейського та світового освітнього простору. – К.: «Вища освіта України», 2012. – 558 с.

5. Крайнік О. М., Трифонов В.А. Креативність як невід’ємний компонент інтелектуального розвитку особистості // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 23–24 квітня 2018 року «Теоретичні і практичні засади еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань» і до smart-суспільства: виклики і можливості четвертої промислової революції» / Ред.-упорядник: д.філософ.н., проф. В.Г.Воронкова. - Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2018.- 292 с.

6. Сергієнко Т.І., Лобань С.І. Принципи SMART - освіти в суспільстві в ХХІ столітті // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 23–24 квітня 2018 року «Теоретичні і практичні засади еволюції від інформаційного суспільства до «суспільства знань» і до smart-суспільства: виклики і можливості четвертої промислової революції» / Ред.-упорядник: д.філософ.н., проф. В.Г.Воронкова. - Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2018.- 292 с.

STRUCTURAL REFORM OF INTERNATIONALIZATION OF ODESA NATIONAL POLYTECHNIC UNIVERSITY IN THE EXPERIENCE OF THE TEMPUS-IV "PICASA" PROJECT

Lebid Mykhailo, Head of youth innovation center
Lebid Nataliia, Head of sector of international project
Odesa national polytechnic university
Ukraine, Odesa
lebedmy@gmail.com

The paper describes the tendencies in the development of the internationalization of higher education by the example of the structural transformations of the internationalization processes of the Odesa National Polytechnic University within the framework of the TEMPUS-IV PIKASA project. The approaches to the development of the internationalization strategy of the university, the approach to measuring the internationalization of the MINT, implemented within the framework of the curriculum change project, which are aimed at the internationalization of these programs, are considered. The review of the main stakeholders of the TEMPUS-IV PIKASA project
Keywords: internationalization, higher education, structural reform, internationalization strategy, MINT approach